

[illegible]

աճանքի յայտնի հիդրնակ, ազգասեր հանրասպետական խոստայի թաղումը։ Խոստայից հարկեր հազարներով համաքվեցան լարեն վերջին ողջըստ տալու համար։ Բացի կղերականներից խալալանե քաղաքական բոլոր հուսակցությունները, որոնց թվում էր քառօրեները, ուղարկեցին իրանց ներկայացուցիչներին յուզարկաբուժական հանդիպում ներկայ գտնվող համար։ Հուսիկ պատի ժամ, այնտեղ, ուր 1870 թվուն մեծագ էր բացված, յուզարկաբուժական մասնագիտիները կանգնեցին ծառեր լսելով համար։ Բոլոր ձառաստաններ ուխտեցին հաւատարիմ մնալ խոստայի հայակերպական գործն է չը հանգստանալ մինչև չը ոչնչանան «Հուսիկ մեծ եղած խաւարի նեղուկը»։ Գաղաղոր ծածկոցի ծայրերը բռնել էին, դեռ անտառուհի Գարեգին, Հուսիկ զաղաքազուլուր, Մանաստի Կարիբաբեյ, Ալբերտո Մալբո է «Opinione» լրագրի խմբագիրը։ Դեկտրի եղծողներն ամառայի ամառում էին հայակերպական միութեան մեծ գլուզակերպ։ Զուգարկաբուժական թվուն 4 ժամ էր շարունակվում։ Հանդուցեակ խոստ հանրասպետական էր։ Դրա ամենալաւ գրամաններից հանարվում է «Nerone artista», որ Կրիստա Բոսաին լեւելիբուտարի մեծ է։ Խոստ յախը ծանփեաւ ծաղիկ հասարկում։

ፊትተቶታሊ

[illegible]

Ճէշ միայն խօսել էին ճայթկող ոռոմերի
մասին և այդ պատճառով նրանց կալանա-
ւորել էին: Թիւքաց ազգաբնախօսները
առհասարակ անբաւական է գործերի այժ-
մեան դրութենից, հեռապէս սուլլմանի
անհասգստութիւնն էլ հասկանալի է:

ՆԱԽԱԿ ԳԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻՑ

Թափվել, 10 օգոստոսի

Վերջին ամիսները եւս անցկացրի Պարսկաստանի, գլխավորապէս Պահլաւի մէջ, Մանդեկի Արքայապալանի այդ նշանակաւ մարտադրաբար, մարդ ընկնում է մի տեսակ տխուր տրամադրութեան մէջ, ոչ մի կողմ կեանքով մի ուրախ նշույն չէ նկատուի մի կողմով, որ փողոցով որոշ անշէնք շարունակ կը պատահէք կոխներով, անշաշէն ճաշնոցաւորները, և անպիտան սրկանների խուճերներով, մի խոսքով ճատարակահան ուրախ կեանք որ կայ: Քաղաքով ինչպէս Արքայապալանի իր փառաշատ և բարձրամարդ զարդերներին առաջինը ունի ծած 65,000 տուն, քանակէ բարձր մաստաւ թուղար և պարսկերէն, քաղաքը բաժանուիւմ է առանձին առանձին թաղերով, որոնք ընկած են միմեանց մէջ անկարգ և նեղ փողոցներով, այնպէս որ կարծ թուի որ իր կողմի գործածելով Վլխար տաւտուրը Ֆրանսիայի Տենտ և, որտեղից աճային քանակով կանաւ պարսկաբաններ են ստացուիւմ: Թաղով թիւս 5, 6, 7, Ֆրանսիացիներ և մի քանի թուղար, որոնցից իր քանակաւ չի բերում 5, 7 Նազար Նակ, թուղար թուղար: ապարանքներ, մանուշախան և քերտի Ֆրանսիայից: Բաղաբի մէջ գտանուիւմ է մաքսատուր: Ըստսորները երկրիցներու մաքսատուրը ճատաւորում է այն պատճառով որ ժողովուրդը, զգալով իր անբարեկտ պիտոյի գին սղովներ իր տաւտուր է եւրոպական քաղաքներով, նա սրկում է այն ժամանակ այնտեղ ինքը անմարտ իր կարգը Նազար, և նրան պարտաւորուտ արձնուտ սղովը ջանաւոր: քայլ այդ մաքսատուր մարդ է առնում միմիայն մասն արքաներին, այն էլ Նազար և կանոնաւոր: Բայց այդպէս է Պարսկաստանում: այդպէս ինչպէս տեւորեան միւս Տիննարկութիւններէ շատերը, նորայն և մաքսատուր կապալով սրկում է իւրաքանչիւր տարի, որ և ինչ մի անմարտ, և այնուհետ նրա կանգնել և կանգնած ինչպէս որ դում է մարդ առնում, որը մի և նորը (100/5) մաքսը առնում է ոչ թէ միայն ներս մտած, այլ և դուրս եկած ապարանք, որոնց արտադրում է նորը ինչ Պարսկաստան, օրինակ զամբի, բաղած, լամբակ, մորթի և այլն: Այն մի գործաւոր, ոչ մի ֆարսիկա իր կայ ամրոց Պարսկաստանում: կանաւորսութիւնը զիջակներ ճարի, կամ ուրիշ այդպիսի փողեր չէ ստանում ժողովուրդից: միմիայն արշնտարներէից մի նշանակեալ դումար առնում է, քաղաքական որ և ինչ մի կանոնաւոր Տիննարկութիւն բուրդովն իր կայ: ոչ մի տեղ եւրոպական լուսաւորութեան նշույն անգամ չէք գտնի: Ինչ կարող է մի ազգ այնքան լուսաւորութիւն, դէպի զաղաքներու ստան, ինչքան զբաղանութիւնը, սակայն Պարսից զբաղանութիւնը զարկ է առաջադիւնութիւնից: Ժողովուրդը անկիրք է, և անբնորոշ է լուսաւորեալ աշխարհ: կարգերն ճտեկել և առաջադիւնութեան մի ձգտում ցոյց տալու: Թիֆլիսում Նրա-Պարսկաստանից Պարսից զիսա լրագիրը առաջարկել էր մի տեսակ նոր եւրոպական ձեւ տաւոր, իւրինք տաւոր փոխել, սակայն կանոն գործը ինչից ինչպիսիք ճամար և այդ մասով մի նշանակալ զիսաւորութիւն չը կայ, փոխանակ այս ինչ տաւոր ինչպիսիք գրեւոր ամբիւր գրել: Եւ մի շատ չեւերելի առաջադիւնութիւն էր, զայց ճարտարները անկիրք են ճարտարաւոր պարսկին ճամուղել իր զուրանքի արքայան տաւոր փոխելու: Այլ, կայ մի ոյժ, որ անկիր աշխատում է այդ ազգը լուսաւորեան զեպի խաւարը զորիւր, և այն էլ պարսկից ճոգութեամբութիւնն է, օրինակ մի թիւհրանքի ճարտարաւոր պարսից, որ փոքր ի շատ ճանապարհորդած և եւրոպա, վերադառնալով թարմից ճիւղում է մի Նրաւորը եւրոպական ճարտարութիւն, և ճարտարութիւն չէ գտնում: Եւ ճարտարից եւս մուշկուր իր մարդ է ուղարկում նրա մասն մարդերով մի Նրաւորաց ճարտար ճակատակարար է և ուղիտ փակել, քանի որ նրա մէջ մասն էր (ք որդի պէս մի քան է, մի մուլա բարձր

ձայնով ասում է, միաները լաց են լինում, պար-
սիկները սովորութիւն ունեն իւրաքանչիւր մի-
ուրբախութեան ժամանակ այդ էլ ունենալ) և ա-
զօքները չեն կտաարկում: Հիւրանոցի տեղը էջ
հորդանանը զինազրկ, սրովչեան մուշտիղի մի-
խառը բաական է ժողովրդեան մոլեռանդու-
թիւնը զրգոյելու և նրան խանգարելու:

Ոչ պակաս լուծանքալուծ է Գարսիսյանսանում՝ ճանաչարարությունը կանայքիս: ճանաչարարները, որտեղից մարդ աշխարհիս ստանում է զգում որ Ժրա. օրինակ Արաբիս ամի Ժրա Կալիկիկաշան անունով մի տղ կա, մի կողմը Նորդ է, մի կողմը մի Ժրա, միջոցը մի Նիկ լոգ է և իսկ խոտ ճանաչարար է, որտեղ ձրուց ցած ինչևիկ մարդ ամենայն զգուշություն անցնում է. քիչ է պատահել որ մարդիկ և ուղտեր իրենց քեռներով զրգիվ են աշտուղ և ինչզգիվ: Սաստի երկիզ կայ ճանաչարարներ յայտնողներ, սակայն ինչիով միակ ծաղիկ ճանաչարար, Թարմիզը զգիվ Շուշի երկնիկությունը միշտ այդ ճանաչարար է լինում. անուրեքներ մի կողմի անգամ էլ միսում այն կողմը լաւացնում:

Անարդի կամոյի պարտից կողմում կայ մի չլիտվիտներ, քառական հին, որ ծառայում է չլիտվից անցնող կելովից անցածիցներին՝ մոխի տալու և պատկանեալ փողոց պարտից հը-
րավատներին տանելու, այդպիսի նշանից կապա-
լում է տրվում ևս աշկերի տեսալ թէ ինչպես
թէ գնացող և թէ եկող մշակներին կամ մեծոր-
ներին անդիմադար կողպատում էին. տերու-
նան արշակի տեղերը կապով տարուն ա-
ռիվը իր պատանառությունից գրգռվում, իս-
թևովները, և խաղաղություններին են, և այդ
պատճառով տերևովները միանշանակ կապով
տալով զուրկը ցավից պատանում է.

Թաթլիկի մէջ մի հայ երիտասարդ պ. Ա. Գո-
րիսեանց, որ ինքը բաւական զգրագրած միւ-
ր լիտաւեան, պարսկեան իւրեւր զրում է մի-
րջուիւր, նկարագրելով այն բոլոր անկարգու-
թիւնները, որ պատահում են կառավարական
շխմանի մէջ պաշտօնատանի եւ մտքի ձեռ-
քով, եւ առաջադրում է բոլոր այն տիւտը երեցթ-
նիկի սիքրական պատճառները, որոնք Պարս-
կաստանը միշտ պահում են խաւարի եւ տգիտու-
թեան մէջ, առաջարկելով նաեւ այն անմիջական
ընթացիկներ, որոնք նախորդ են մտքին Պարս-
կաստանում:

Բյուջեի բանառարկում է ուղղակի նորին զե-
նախադասության շարժ վրա, որից նշարարվում է
ֆեֆերա վարձարարվելու իր խոտուն տապալիզի
համար. իրաւասարդը հասնելով ֆեֆերան մեծ
պատիւի և համաքրոթիւնի և ստաւունմ նորին
վեճ. Շահից, Մեալով ֆեֆերանման, մի զիւր
համարից ինքզուր զվարարվում է անպաշտ
թիւարարիւն, և ինչպէս լաւում է նրա դրաթիւնը
ունէ չէ. վեֆեր տապալմ է զիւրին և անպաշտ
միջին ուղերը. նա անխարզել է խոտել.

Մեղեցիւով Արաբսի փառալի ամբերից պարսկա-
հայերի վիճակը թուրքց մի սիրուր տալարուրու-
թիւնէն իմ րորտի վրաս Հայաստանի նախաժողով-
քի մի միջոցն ազգաբնակաւորիւնը գտանելում է
նախաւ քաղաքաւորութիւնը թշուառութեան մէջ
էն նիւթապէս և ին թարրապէս նա գտանելու
է նոյն աշխարհաբնան խոր քնի մէջ, որ տիրե-
լով հարկաւոր տարիներ նրանց վրաս, գցել է
նրանց մի տեսակ թմբուկեան մէջ, Ասկաչն,
գիթաղադար, մեր հաց, մանաւանդ ուսուսանայ
խաւովը, որ այդքան ճերմ կերպով պաշտպա-
նում և հաճահայաստանի իրաւունքները, դարձ-
նում է արեւոք մի փոքր ու չափուրկին ևս
նարկատանտն այդ ողորմելի ազգայնիւններ վի-
նակի վրա որտեղ, ցրեալ մարականտանի այլ և
այլ քաղաքներում, որից է մանահասում պա-
նում են: Գիթաղադար ոչ, կամ չստ թիւ:
Լեզուից Պարսկատանտնի մէջ մի 40 օրինակ հայ
նարկը հայու: Ին մանի (խոսքը Արաբստանի
ամար չէ): Ինչու հոտար չը պէտք է աշխատել
այդ մասին: պարսկահայը կ'օտար է օգնութեան,
պէտք է անմիջապէս նրան ևս օտարակաւութեան
նտր ԿառԿառել: Այդ պարտաւորութիւնը զԸ-
նդունապէս Էրմանմանն և, իր անտեսայ հօտը
պաշտպանելու, մայրենի լեզու չկանգող, ման-
նասականութեան խաւարի մէջ լուծվող այդ
աշխերի փոքր ք շատ դժգոյշաբան: Պարսկա-
կանի նայր ազգաբնակ, նա հէնց ինքն ևս կա-
ող է իրեն մի կերպ նիւթականապէս օգնելու:
Դայնի մի աշխատող ձեռք, մի խրախոյս, և նրա
խաւիկի սեւ ունեն ղէպի կրթութիւն և քաղա-
ութիւն:

Կրկնում եմ տաճկահայեր ունի իր Ներսէս
պարտաբար, ունի գոնեա իր լրագրիները, ու
չէ կարելի աւել որ զարգացած չէ, իսկ պարս-
կահայը ոչ մէկը չունի. պէտք է աշխատել
այնտեղ չմիտելու մի օրգան, որ համապա-
տասխան լինի նրանց պահանջներին, կամ
չմիտել մի քրեկութիւն տնտեսական լրագրի
տնտեսական պարսկահայերուն. Արշաւոր Նայը
չը պիտի մննակ ճոզայ տաճկահայայելի վրա,
սպասուելով 61-ը յօդադրութիւն, թող ինչ գոնեա
մի աւագաւ ի գարձնի իր աշխերը դէպքի Պարս-
կաստանն ու տեսն թէ որքան արտանմիկ տեսա-
կանները կը պարզաբանան իր առաջ մի տեղ
ժողովուրդը խառնում է եկեղեցւոյ մի բա-
ճահայի հետ թուրքերէն. մի տեղ մանկասա-
կան Նայը իր բարեկամ Նային բարձրորդի կամ
տաշտորդի է կանչում. միւս տեղ Նայրաբար որ Նա-
յը թողնուց իրենց բնաստիկը զարու պաշտառու-
թեան մէջ, պարսիկ պարտքի լուծից ապատկելու
Նայրա յանձնելու նա իրենց ճակատագրի կամքին
հետանալով Նայրեկի Նոյից է մեկտի օտար աշխարհ
քնալով բնեմանկութիւնն անելու. Կրկնով այս
երկու տողերը, նապատան ունէի Նայ հասարակ-
ութեան իրենցու ուշք քարնել իրենցից հետու
ն մտաւցած մի միլիոն հայի վիճակը քննելու.
Եթ առկի յոյս ունեմ որ կրկին (Վշտից), որ
աշխարհ աշխատան է ազգի առաջադրութեան
համար, պիտի այցունհան աշխատի ու պարսկա-
հայելի գրութիւնը ծանոթացնելու միւս ազ-
գայ/ներեւուն, ինչպէս որ իր նպատակը եղել է
այդ.

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

Ս. ՊԵՏԵՐՐՈՒՐԻ, 4 սեպտեմբերի, «Па-
ВІТ. ВѢСТН.» լրագիրը հարգում է
միջազգային միջնադարյան յայտնու մ.
ըն ջր կեր ենթադրություն ծխախոտի ա-
տոնություն կամ կապալառության մասին
գիտել տրամա զինքնախանութում թղլ է
տառած ընդունել ինքնախոտի աշակերտեթ
տարեկան 150 ռուբլի վարձար:

Ս. ՊԵՏԵՐՅԱՆԻՐԻ, 4 տեսակներով: Պետա-
կան բանկի 5%₀ տոմսակը առաջին շրջանի
արժե 96 ռ. 75 փ., երկրորդ 94 ռ. 25
փ., երրորդ 94 ռ. 75¹/₂ փ., չորրորդ 93 ռ.
87¹/₂ փ., ներքին առաջին 5%₀ փոխառու-
թեան տոմսակը արժե 227 ռ., երկրորդ
221 ռ., արևելեան առաջին փոխառութեան
տոմսակը արժե 91 ռ. 25 փ., երկրորդ 91
ռ. 12¹/₂ փ., երրորդ 91 ռ. 25 փ., օսկի 7 ռ.
32 փ.: Թուաց 1 ռ. լծեղծնի վրա արժե
26.03 պէնս, ռուսաց 100 ռ. Համբուրգի
վրա արժե 22 ֆրանկ, 25 պֆ., Բալթիկի
վրա արժե 274 ֆրանկ 25 անտիսիս Բորսա-
յի տրամադրութիւնի հանդիսան է:

[illegible]

Համար՝ Հասցեարկ՝ 904900 10280063 Կ

$\Gamma \cong \text{Aut}(T)$, одобреног енергије.
